T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 582
KARAR NO : 2015 / 594
KARAR TR : 28.09.2015

ÖZET: Satış Memurluğu'nun satış dosyasında ihaleyle alınan taşınmaza, ortaklığın giderilmesi davası ve devamında satış dosyasında görevlendirilen bilirkişilerin kasıt veya ağır kusuru sonucu gerçeği aykırı rapor vermeleri nedeniyle taşınmaza fazla değer takdiri nedeniyle uğranıldığını ileri sürülen zararın faiziyle birlikte tahsili istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M.O.
Vekili : Av.A.Ö.
Adli Yargıda
Davalılar : 1-Adalet Bakanlığı
Vekili : Av. S.V.
2-M.A.
Vekili : Av.S.T.
3-R.A.
Adli Yargıda
Feri Müdahiller: 1-Ş.K.
Vekili : Av. G.K.
2-N.İ.
Vekili : Av. H.Ö.A.
İdari Yargıda
Davalı :Adalet Bakanlığı

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacının İzmir 7. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2011/853 Esas-1446 Karar sayılı ortaklığın giderilmesi davasına konu 2012/4 satış dosyasında satışa sunulan İzmir ili, Konak ilçesi, Bozyaka Mahallesi 7302 ada 4 parselde kayıtlı taşınmazda 7 kat 14 nolu bağımsız bölümü 125.100,00 TL ye ihale ile satın aldığını, taşınmazın ihaledeki muhammen bedelinin 160.000,00 TL olduğunu, söz konusu taşınmazın satış öncesi maliklerinin davalılar R.A. ve Mahir Akkaya olduğunu, dava aşamasında bilirkişi olarak Harita Mühendisi Nadi İnce'nin görevlendirildiğini, 22.11.2011 tarihinde raporunu mahkemeye sunduğunu, satış aşamasında ise bilirkişi olarak İnşaat Mühendisi Ş.K.'ın görevlendirildiğini, raporunu 26.03.2011 tarihinde sunduğunu, ihalenin 18.06.2011 tarihinde yapıldığını, 26.06.2011 tarihinde satışın gerçekleştiğini, her iki bilirkişi raporunda evin yüzölçümünün 120,00 m² olarak gösterildiğini, davacının, kiracının evi boşaltmasından sonra evin bakımı için gittiğinde göz kararı ile yüzölçümünün ihaledekinden çok az olduğunu fark ettiğini, bunun üzerine belediyeden, tapudan dairenin resmi yüzölçümüne baktığında dairenin 120,00 m² değil 73,00 m² olduğunu tespit ettiğini, dairenin 120,00 m² ölçümü üzerinden ödenen tutarın 125.100,00 TL olması nedeni ile m² sinin 1.042,50 TL ye geldiğini, satıştaki yüz ölçümü ile gerçek yüzölçümü arasındaki farkın 47,00 m² olması nedeniyle davacının fazladan 48.997,00 TL ödeme yaptığını, bilirkişilerin en azından ağır kusurlu gerçeğe aykırı raporları ile taşınmazın önemli niteliğinde esaslı hataya düşürüldüğünü, bilirkişilerin seçiminin denetlenmesinin yeterliliklerinin devletin ve Adalet Bakanlığı'nın sorumluluğu altında olduğunu ileri sürerek uğranılan zararın taşınmazın eski maliklerinden ve bilirkişiler için Adalet Bakanlığı'ndan ihale tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte müştereken ve müteselsilen tahsiline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

İZMİR 12. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ:27.05.2014 gün ve E:2012/884 K:2014/166 sayılı kararında; "…Ortaklığın giderilmesi davasında ve bunun devamında taşınmazın satışı aşamasında görev alan bilirkişilerin seçimi, denetlenmesi ve yeterliliklerinden veya kusurundan doğan zararlar idari karar ve eylemlerden doğan zararlar niteliğinde bulunduğundan zararın ödetilmesi istekleri 11/02/1959 günlü ve 17/15 sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararının 2. bendi hükmünce tam yargı davasının konusunu oluşturur. Bu davaların 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun 2. maddesi gereği idari yargı yerinde açılması gerekir. (Benzer mahiyette Yargıtay 4. H.D.'nin 24/04/2013 tarih ve 2013/5405 Esas-7619 sayılı kararı)

Bu tür davalar idari yargı yerinde açılmalı, bilahare davalı idare, aleyhine hüküm kurulduğunda gerçek kişiler olan davalılara rücu etmelidir.

Bu açıklamalar ışığında; davalı Adalet Bakanlığı açısından yargı yoluna ilişkin dava şartı noksanlığı nedeni ile diğer davalılar açısından pasif husumet yokluğuna dayalı dava şartı noksanlığı nedeni ile davanın usulden reddine karar verilmelidir…" şeklindeki gerekçe ile davanın usulden reddine karar vermiş verilen bu karar davacı vekilince temyiz edilmiştir.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ:02.03.2015 gün ve E:2014/17383 K:2015/2375 sayılı kararı ile dosyadaki yazılara, kararın dayandığı kanıtlarla yasaya uygun gerektirici nedenlere göre yerinde görülmeyen bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve yasaya uygun olan hükmün onanmasına karar vermiş ve onama kararının ardından görevsizlik

kararı kesinleşmiştir.

Davacı vekili aynı istemle bu kez idari yargı yerinde Adalet Bakanlığı aleyhine dava açmıştır.

İZMİR 4. İDARE MAHKEMESİ: 11.06.2015 gün ve E:2015/542 sayılı gönderme kararında " … 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14/3.maddesinde dava dilekçelerinin görevli yargı yeri yönünden inceleneceği belirtilmiş olup, 15/1 -a maddesinde ise, adli ve askeri yargının görevli olduğu konularda açılan davaların reddine karar verileceği kuralı yer almıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2.maddesinin değişik 1 numaralı bendinde: "a)İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebeple, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar" idari dava türleri olarak sayılmış olup; kural olarak idari yargıda ancak Devlete ve kamu tüzel kişilerine karşı açılan davalara bakılabilir.

2004 sayılı İcra İflas Kanunu'nun 5. maddesinde; "İcra ve İflas Dairesi görevlilerinin kusurlarından doğan tazminat davaları, ancak idare aleyhine açılabilir. Devletin, zararın meydana gelmesinde kusuru bulunan görevlilere rücu hakkı saklıdır. Bu davalara adliye mahkemelerinde bakılır." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; İzmir İli, Konak İlçesi, Bozyaka Mahallesi, 7302 ada, 4 parsel, 7. kat, 14 nolu bağımsız bölüme yönelik olarak İzmir 7. Sulh Hukuk Mahkemesinde görülen ortaklığın giderilmesi davası sonucunda satışına karar verilen taşınmazın bilirkişi incelemesi sonucunda bilirkişi olarak seçilen İnşaat Mühendisi tarafından hazırlanan bilirkişi raporu ile taşınmazın alanının 120,00. metrekare olarak belirlendiği, taşınmazı açık artırma sonucunda davacı tarafından 125.100,00.TL ye satın alındığı, taşınmazın alanının 73,00. metrekare olduğunu öğrenmesi üzerine oluştuğu iddia edilen 48.997,00.TL zararın tazmini istemiyle İzmir 12. Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan dava sonucunda 27/5/2014gün ve E:2012/884, K:2014/166 sayılı kararı ile davanın idari yargıda görülmesi gerektiği, Adalet Bakanlığı açısından yargı yoluna ilişkin dava şartı noksanlığı nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmesi üzerine görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Uyuşmazlık konu olayda, taşınmazın ortaklığın giderilmesi davası sonucunda İcra İflas Kanunu hükümleri uyarınca satıldığı sabittir.

Belirtilen bu durum itibarıyla, İcra İflas Kanunu hükümleri uyarınca satışı gündeme gelen taşınmazın alanının bilirkişi tarafından yanlış belirlenmesinden kaynaklı oluştuğu iddia edilen zararın tazmini istemiyle açılan davanın 2004 sayılı İcra İflas Kanunu'nun 5. maddesi kapsamında adli yargı yerinde görülmesi gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır..." demek suretiyle görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca dava dosyasının adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine, dosyanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilene kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 28.09.2015 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesi'nce anılan Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen usul ve yönteme uygun biçimde başvuruda bulunulduğu anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Filiz BUDAK'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacının İzmir 7. Satış Memurluğu'nun E:2012/4 satış dosyasında ihaleyle aldığı taşınmaza, ortaklığın giderilmesi davası ve devamında satış dosyasında görevlendirilen bilirkişilerin kasıt veya ağır kusuru sonucu gerçeğe aykırı rapor vermeleri nedeniyle taşınmaza fazla değer takdiri nedeniyle uğranıldığını ileri sürülen zararın faiziyle birlikte tahsili istemiyle açılmıştır.

Dosyaların incelenmesinden; İzmir 7. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin E:2011/853 K:2011/1446 sayılı ilamı ile, R.A. ve M.A. adına kayıtlı olan İzmir İli, Karabağlar İlçesi, Bozyaka Mahallesi, 288 m² yüzölçümüne sahip 7302 ada 4 parselin, 7. Kat 14 nolu 24000/435456 arsa payı olan bağımsız bölümün satılarak ortaklığının giderilmesine karar verildiği; E:2012/4 sayılı satış dosyası ile davacının söz konusu bağımsız bölümü ihale ile 125.100 TL'ye satın aldığı, ortaklığın giderilmesi davası ve satış dosyalarında taşınmazın yüzölçümünün 120 m² olarak gösterilerek bu miktar üzerinden değer takdiri yapıldığı oysa dairenin gerçek yüzölçümünün tapu kaydında ve belediye kayıtlarında 73 m² olarak görüldüğü, bilirkişilerin 120 m² üzerinden değer takdir ettiği belirtilerek uğranıldığı ileri sürülen zararın karşılanması istemiyle davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Anayasa'nın "Mahkemelerin Kuruluşu" başlıklı 142. Maddesinde,Mahkemelerin kuruluşu, görev ve yetkileri, işleyişi ve yargılama usulleri kanunla düzenleneceği belirlenmiştir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "Sulh Hukuk Mahkemelerinin Görevi" başlıklı 4. Maddesinde, " (1) Sulh hukuk mahkemeleri, dava konusunun değer veya tutarına bakılmaksızın;… b) Taşınır ve taşınmaz mal veya hakkın paylaştırılmasına ve ortaklığın giderilmesine ilişkin davaları, görürler."

Basit Yargılama Usulüne ilişkin hükümlerin uygulanmasına ilişkin 322. maddesinin 2. fıkrasında; "Paylaştırma ve ortaklığın giderilmesi için satış yapılması gereken hâllerde, hâkim satış için bir memur görevlendirir. Taşınır ve taşınmaz malların satışı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre yapılır." denilmek suretiyle ortaklığın giderilmesi davalarında görevli

mahkemenin "Sulh Hukuk Mahkemeleri" olduğu ve ortaklığın satış suretiyle giderilmesine karar verilmesi halinde satış memurunun görevlendirilmesi ve satış işlemleri sırasında uygulanacak hükümlerin İcra İflas Kanunun hükümleri olduğu açıklanmıştır.

Buradan hareketle İcra İflas Kanununa baktığımızda; 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun İcra Mahkemeleri başlıklı 4. Maddesinde(Değişik madde: 03/07/1940 - 3890/1 md.); "(Değişik fikra: 17/07/2003 - 4949 S.K./1. md.) İcra ve iflas dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikayetlerle itirazların incelenmesi icra mahkemesi hakimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hakim tarafından yapılır. İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü ile Adalet Bakanlığınca icra mahkemesinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra mahkemesi daireleri numaralandırılır. İcra mahkemesinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde iş dağılımı ve buna ilişkin esaslar, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra mahkemesi hakimi, kendisine Adli Yargı Adalet Komisyonu Başkanlığınca dönüşümlü olarak bağlanan icra ve iflas dairelerinin muamelelerine yönelik şikayetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimlerini yapar, idari işlerine bakar.

İcra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine karşı vuku bulacak şikayet ve itirazların tetkik mercii o mahkemenin hâkimidir."

Aynı Kanunun "Sorumluluk" başlıklı 5. Maddesinde ; (Değişik madde: 06/06/1985 - 3222/1 md.) İcra ve İflas Dairesi görevlilerinin kusurlarından doğan tazminat davaları, ancak idare aleyhine açılabilir. Devletin, zararın meydana gelmesinde kusuru bulunan görevlilere rücu hakkı saklıdır. Bu davalara adliye mahkemelerinde bakılır." hükümleri ile de bu kanun kapsamında ortaya çıkacak zararlardan dolayı ancak devlete karşı açılabilecek tazminat davalarının adliye mahkemelerinde görüleceği düzenlenmiştir.

Diğer taraftan 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "Bilirkişinin hukuki sorumluluğu" başlıklı 285. maddesinde; (1) Bilirkişinin kasten veya ağır ihmal suretiyle düzenlemiş olduğu gerçeğe aykırı raporun, mahkemece hükme esas alınması sebebiyle zarar görmüş olanlar, bu zararın tazmini için Devlete karşı tazminat davası açabilirler.

(2) Devlet, ödediği tazminat için sorumlu bilirkişiye rücu eder."

"Davaların açılacağı mahkeme" başlıklı 286. maddesinde; " (1) Devlet aleyhine açılacak olan tazminat davası, gerçeğe aykırı bilirkişi raporunun ilk derece mahkemesince hükme esas alındığı hâllerde, bu mahkemenin yargı çevresi içinde yer aldığı bölge adliye mahkemesi hukuk dairesinde; bölge adliye mahkemesince hükme esas alındığı hâllerde ise Yargıtay ilgili hukuk dairesinde görülür.

(2) Devletin sorumlu bilirkişiye karşı açacağı rücu davası, tazminat davasını karara bağlamış olan mahkemede görülür." hükümleri ile bilirkişilerin adli görevlerini yerine getirirken kasten veya ağır ihmali nedeniyle düzenlemiş olduğu gerçeğe aykırı rapor nedeniyle uğranılan zararlardan dolayı ancak devlete karşı açılabilecek tazminat davalarının adli yargıda görüleceği düzenlenmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. Maddesinde; "1. (Değişik bent: 10/06/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesi'nin 21/09/1995 tarih ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden düzenleme: 08/06/2000 - 4577/5. md) İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik bent: 18/12/1999 - 4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. Cumhurbaşkanının doğrudan doğruya yaptığı işlemler idari yargı denetimi dışındadır" şeklinde düzenleme ile idari davaların kapsamı belirlenmiştir." hükümleri ile idari yargının görev alanı belirlenmiştir.

Yukarıda açıklanan yasal düzenlemeler ve somut olay birlikte ele alındığında; ortaklığın giderilmesi davası ve devamında yapılan satış sırasında görevlendirilen bilirkişilerin, taşınmazın alanının yanlış belirlemesi sonucu fazla değer takdir edilmesinin kanuna aykırılığı iddiası ile uğranılan zarara ilişkin incelemenin, bilirkişi raporları üzerinden yapılarak, anılan işlemin kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar verileceği kuşkusuzdur. Adli yargılamanın bir parçasını oluşturan bu uyuşmazlığın, ortaklığın giderilmesi ve satış dosyasındaki işlemlerden kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemlerin yasaya uygun olup olmadığı ve bunun sonucunda bilirkişilerin kusurlu davranışının zarar oluşturup oluşturmadığını adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği sonucuna varılmıştır.

Belirtilen nedenlerle, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli olduğundan, İzmir 4. İdare Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile, İzmir 12. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 27.05.2014 gün ve E:2012/884 K:2014/166 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle İzmir 4. İdare Mahkemesi'nin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, İzmir 12. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 27.05.2014 gün ve E:2012/884 K:2014/166 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 28.09.2015 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
ÖZGÜLDÜR	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN